Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Гж 206/24
25.3.2026. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Данице Косовац, председника већа и судија Марине Бркић и Маријане Николић Милосављевић, чланова већа, у парници тужиоца "АА" DOO Beograd, са седиштем у Београду - Земун, Цара Душана 49, чији је пуномоћник Душко Миљуш, адвокат из Београда, Вишеградска 12/10, против тужених Републике Србије – Министарства правде – Дирекције за управљање одузетом имовином и Дирекције за управљање одузетом имовином, које заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, Косовска 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 917/23 од 10.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 25.3.2026. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 917/23 од 10.10.2023. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Београду П 917/23 од 10.10.2023. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавеже тужена Република Србија – Министарство правде – Дирекција за управљање одузетом имовином да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због обезвређености путничког моторног возила марке "Toyota", модел "Land Cruiser 3.0 D-4D 5D A7T 6", број шасије ..., регистарски број ..., година производње 2008., исплати износ од 2.986.984,84 динара са законском затезном каматом почев од 11.7.2019. године па до исплате. Другим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавеже тужена Република Србија – Министарство правде – Дирекција за управљање одузетом имовином да тужиоцу, солидарно са туженом Дирекцијом за управљање одузетом имовином, на име накнаде трошкова набавке акумулатора за путничко моторно возило марке "Toyota", модел "Land Cruiser 3.0 D-4D 5D A7T 6", број шасије ..., регистарски број ..., година производње 2008., исплати износ од 21.800,30 динара са законском затезном каматом почев од 16.5.2018. године па до исплате.

Трећим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 283.500,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом тужилац је побијао првостепену пресуду из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...10/23). Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражио.

Испитујући правилност првостепене пресуде сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду оценио је да је жалба тужиоца неоснована.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, а у образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, тако да се она неосновано побија и због повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, како то произлази из садржине изјављене жалбе.

Према утврђеном чињеничном стању и стању у списима, тужилац је право својине на путничком возилу марке "Toyota", модел "Land Cruiser" 3.0 D-4D 5D A7T 6", регистарски број ..., година производње 2008., стекао дана 3.2.2011. године по основу уговора о купопродаји, за купопродајну цену од 4.590.019,64 динара. Више јавно тужилаштво у Београду је на основу одредбе члана 22 Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, дана 16.9.2011. године, донело наредбу Оик 4/09 о привременом одузимању наведеног путничког возила од предузећа "АА", у власништву окривљеног ББ, а до коначне одлуке суда, из разлога што се пред Вишим судом у Београду води кривични поступак против окривљеног ББ и других, због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 КЗ, у вези са чим је постављен и захтев за привремено одузимање имовине од овог окривљеног, с обзиром на то да постоји опасност да ће власник располагати наведеном имовином проистеклом из извршења кривичног дела пре него што суд коначно одлучи о захтеву за привремено одузимање имовине. Захтевом Вишег јавног тужилаштва у Београду Оик 4/09 од 16.9.2011. године за привремено одузимање имовине, поднетим Вишем суду у Београду, тражено је привремено одузимање имовине од ББ и ВВ и то од предузећа "АА" привремено одузимање моторног возила "Toyota Land Cruiser", уз образложење да се пред Вишим судом у Београду води поступак против окривљених ББ, ВВ и других, због кривичог дела злоупотреба службеног положаја из члана 359 став 3 у вези става 1 КЗ, као и да постоји очигледна несразмера између законских прихода и имовине коју окривљени поседују, а постоји основана сумња да је имовина проистекла извршењем кривичног дела. Министарство унутрашњих послова, Дирекција полиције, Управа криминалистичке полиције, Служба за борбу против организованог криминала, Јединица за финансијске истраге, приликом извршења наредбе Вишег јавног тужилаштва у Београду Оик 4/09 од 16.9.2011. године, поводом привременог одузимања возила од лица ГГ из ..., дана 22.9.2011. године, сачинило је потврду о привременом одузимању путничког возила марке "Toyota Land Cruiser", у власништву предузећа "АА", са три кључа и саобраћајном дозволом за наведено возило издатом од стране ПУ Београд, а у напомени је констатовано стање километраже од 77.458 km, да возило има стандардну опрему од две гуме у гепеку, а констатована су и оштећења - огреботине на предњим крилима, хауби и одлепљена лајсна на предњим десним вратима. Виши суд у Београду донео је решење Пои 12/11 дана 13.12.2016. године којим је делимично усвојен захтев Вишег јавног тужилаштва у Београду Оик 4/09 од 16.9.2011. године, измењен дана 2.10.2014. године, за привремено одузимање имовине

за коју постоји основана сумња да је проистекла из кривичног дела, те је од окривљеног ББ и других против којих се води кривични поступак пред Вишим судом у Београду по оптужници Вишег јавног тужилаштва у Београду Кт. 2178/2007 од 26.5.2008. године, Кт. 2178/07 од 7.2.2012. године, а која је измењена дана 27.5.2013. године и по оптужници Кт 2178/2007 од 22.7.2013. године због кривичног дела злоупотреба положаја овлашћеног лица из члана 234 став 3 у вези става 1 КЗ, у вези члана 34 КЗ, привремено одузето, између осталог, од Предузећа за трговину и услуге "АА", аутомобил марке "Toyota Land Cruiser". Решењем Апелационог суда у Београду Кж-Пои 5/17 од 4.12.2017. године преиначено је наведено решење Вишег суда у Београду од 13.12.2016. године, те је одбијен као неоснован захтев Вишег јавног тужилаштва Оик 4/09 од 16.9.2011. године, измењен дана 2.10.2014. године, за привремено одузимање од окривљеног ББ и Предузећа за трговину и услуге "АА", чији је оснивач, директор и заступник ББ, те је укинуто привремено одузимање имовине од привредног друштва "АА" и то возила марке "Toyota Land Cruiser". Дана 16.5.2018. године власник привредног друштва АА", ББ, преузео је предметно путничко возило, о чему је од стране Дирекције за управљање одузетом имовином сачињен истог дана записник, у коме је констатовано да возило поседује две коришћене гуме у гепеку, три кључа за стартовање возила, два кључа за маску резервног точка, да оба акумулатора не раде, а у примедбама је наведено да на возилу постоје огреботине на оба предња крила и на хауби, као и да је одлепљена лајсна на предњим десним вратима. Дана 16.5.2018. године тужилац је купио два акумулатора за предметно возило, укупне вредности 21.800,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања и стања у списима, првостепени суд је разматрајући приговор недостатка активне легитимације, оценио да је исти неоснован, имајући у виду да је тужилац као власник предметног возила овлашћен да од штетника тражи накнаду штете коју је евентуално претрпео услед одузимања возила. У погледу истакнутог приговора недостатка пасивне легитимације на страни тужене Дирекције за управљање одузетом имовином, првостепени суд је сходно одредбама чланова 9 и 10 Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела ("Службени гласник РС", бр. 97/2008), важећег у време настанка спорног материјалноправног односа, као и Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела ("Службени гласник РС", бр. 32/2013, 94/2016 и 35/2019), оценио да је приговор неоснован, будући да је предметно возило одузето по наредби Вишег јавног тужилаштва у Београду и предато на управљање и чување Дирекцији за управљање одузетом имовином. Првостепени суд је оценио неоснованим приговор застарелости потраживања применом одредбе члана 376 став 1 Закона о облигационим односима, имајући у виду да је тужба ради накнаде штете поднета дана 14.12.2015. године, а да је тужиоцу предметно возило враћено дана 16.5.2018. године. Применом одредби члана 35 став 2 Устава Републике Србије и чланова 155, 172 став 1, 185, 186, 189 став 1 и 2 Закона о облигационим односима, првостепени суд је тужбени захтев оценио неоснованим, имајући у виду да је у конкретном случају тужиочево возило одузето од стране надлежних органа у законом прописаном поступку, због вођења кривичног поступка, а враћено је након што су у том поступку били испуњени законом прописани услови за враћање. Одлучујући о тужбеном захтеву да се обавеже тужена Република Србија – Министарство правде – Дирекција за управљање одузетом имовином да солидарно са туженом Дирекцијом за управљање одузетом имовином накнади трошкове набавке акумулатора за предметно моторно возило, првостепени суд је оценио да тужена Република Србија не може бити одговорна да накнади стварну штету насталу на предметном возилу док се налазило код тужене Дирекције за управљање одузетом имовином, с обзиром на то да је једино ова тужена била у обавези да се о привремено одузетом возилу стара са пажњом доброг домаћина, због чега је једина пасивно легитимисана да накнади штету која је за то време настала.

По оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку разлоге које у целости прихвата и овај суд, као другостепени и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Одредбом члана 172 став 1 Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Одредбом члана 21 став 1 Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела ("Службени гласник РС", бр. 97/2008) прописано је да када постоји опасност да би касније одузимање имовине проистекле из кривичног дела било отежано или онемогућено, јавни тужилац може поднети захтев за привремено одузимање имовине, ставом 2 истог члана прописано да захтев из става 1 садржи податке о власнику, опис и законски назив кривичног дела, означење имовине коју треба одузети, доказе о имовини, околности из којих произилази основана сумња да имовина проистиче из кривичног дела и разлоге који оправдавају потребу за привременим одузимањем имовине, док је ставом 3 прописано да о захтеву из става 1 овог члана у зависности од фазе поступка одлучује истражни судија, председник већа, односно веће пред којим се држи главни претрес.

Одредбом члана 22 став 1 Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела прописано је да ако постоји опасност да ће власник располагати имовином проистеклом из кривичног дела пре него што суд одлучи о захтеву из члана 21 став 1 овог закона, јавни тужилац може донети наредбу о забрани располагања имовином и о привременом одузимању покретне имовине. Ставом 2 наведеног члана закона прописано је да мера из става 1 овог члана траје до доношења одлуке суда о захтеву јавног тужиоца.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, правилан је закључак првостепеног суда да је за постојање одговорности за штету потребно да је штета настала противправним радњама или пропуштањем одређеног лица и да је та радња, односно пропуштање, у узрочно-последичној вези са настанком штете. Када је реч о одговорности у смислу члана 172 Закона о облигационим односима, одговорност државе постоји ако је штета настала као последица таквог рада њених органа који се може сматрати прекорачењем, злоупотребом или погрешном применом датих овлашћења. Правилна је оцена првостепеног суда да је у конкретном случају тужиочево возило одузето од стране надлежних органа у законом прописаном поступку због вођења кривичног поступка, а враћено је када су у том поступку били испуњени законски услови за враћање, као и да тврдња тужиоца да је тај поступак трајао непримерено дуго не представља прекорачење, злоупотребу или погрешну примену датих овлашћења да би тужена Република Србија била одговорна за евентуалну штету у смислу цитиране одредбе Закона.

Неосновано се жалбом тужиоца оспорава оцена доказа, чиме се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 1 у вези са чланом 8 Закона о парничном поступку. У складу са одредбом члана 8 Закона о парничном поступку, суд по слободном уверењу оцењује које ће чињенице узети као доказане. У конкретном случају, ова оцена заснована је на савесној и брижљивој оцени сваког доказа засебно и свих доказа заједно, те на основу резултата целокупног поступка, што произлази из образложења побијане одлуке, односно може се закључити која је чињеница, на основу ког доказа и из којих разлога узета као утврђена. Сходно

томе, правилно је првостепени суд, према члану 7 став 1 и члану 228 у вези са чланом 229 став 2 Закона о парничном поступку ценио, у смислу одредбе члана 8 Закона о парничном поступку, доказе у овом предмету применом слободног судијског уверења.

Неосновани су наводи жалбе тужиоца којима се истиче да је искључиво радњом тужене Републике Србије, која се огледа у погрешном одлучивању о привременом одузимању возила, нечињењу и злоупотреби сопствених овлашћења, настала штета због тога што је возило неосновано одузето, као и да из решења Апелационог суда у Београду Кж-Пои 5/17 од 4.12.2017. године произлази да је привремено одузимање имовине, које је трајало више од седам година, било незаконито. Наиме, да би имао право на накнаду материјалне штете од тужене Републике Србије, коју потражује у овом спору по правилима о одговорности за другог, тужилац је био у обавези да докаже постојање општих услова за грађанскоправну одговорност тужене, а то је не само постојање штете, већ и да је та штета причињена незаконитим, односно неправилним радом органа тужене у вршењу њихових функција. Незаконити рад подразумева поступање органа противно закону или другом пропису, односно пропуштање да се закон или други пропис примени, а неправилни рад чињење или нечињење противно уобичајеном начину обављања делатности, које штети праву и интересу неког лица. У конкретном случају, тужиоцу је привремено одузето возило на основу наредбе Вишег јавног тужилаштва у Београду Оик 4/09 од 16.9.2011. године, донете у складу са одредбом члана 22 став 1 Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Након тога је решењем Вишег суда у Београду Пои 12/11 од 13.12.2016. године одлучено о захтеву Вишег јавног тужилаштва у Београду и предметно возило привремено одузето од тужиоца, у складу са Законом о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. У време када су донете наредба и решење о захтеву за привремено одузимање имовине, оцењено је да постоји опасност у погледу имовине проистекле из кривичног дела, па како су органи тужене били овлашћени за овакву оцену и доношење одлуке о привременом одузимању, иста је законита, а Апелациони суд у Београду је решењем Кж-Пои 5/17 од 4.12.2017. године привремено одузимање имовине укинуо, када су се стекли законски услови за њено укидање. Како су органи тужене Републике Србије, у конкретном случају, поступали у оквиру својих овлашћења у складу са законским прописима, то не постоји незаконит, ни неправилан рад њених органа, који би сходно одредбама чланова 154, 155 и 172 Закона о облигационим односима, водио праву тужиоца на накнаду материјалне штете. Осим наведеног, тужилац током поступка није доказао у смислу одредбе члана 231 Закона о парничном поступку, да је услед неправилног поступања органа тужене на возилу тужиоца дошло до амортизације у већем степену од редовне, тј. временске амортизације. Штета може бити испољена као разлика вредности возила приликом одузимања и враћања само за оно умањење вредности возила када је тужена држала возило на начин којим је његова вредност умањена у већој мери него уобичајеном амортизацијом, дакле у ситуацији када је последица непажљивог и неадекватног чувања возила по стопи која је већа од редовне, јер би редовна амортизација свакако настала у редовним околностима да је возило било у државини тужиоца. Само утврђена разлика до које је довела непажња и неадекватно чување возила од стране тужене могла би да доведе до постојања штете за коју би тужилац морао да докаже узрочно-последичну везу која би указивала на одговорност тужене, што овде није случај.

Неосновани су и наводи жалбе тужиоца којима се указује да првостепени суд није дао јасне разлоге за доношење одлуке о обавезивању тужене Републике Србије – Министарства правде – Дирекције за управљање одузетом имовином да солидарно са туженом Дирекцијом за управљање одузетом имовином накнади трошкове набавке акумулатора за предметно моторно возило. Наиме, тужена Дирекција за управљање одузетом имовином према одредби члана 10 став 1 Закона о одузимању имовине

проистекле из кривичног дела, има својство правног лица, а према одредби члана 9 став 1 тачка 3 истог закона, има обавезу складиштења и чувања привремено одузете имовине. Имајући у виду да Дирекција за управљање одузетом имовином има својство правног лица, као и надлежност да складишти и чува привремено одузету имовину, а да је штета у виду трошкова које је тужилац морао да сноси због неисправности акумулатора настала за време док је возило било на чувању код Дирекције, то је правилно првостепени суд закључио да је искључиво Дирекција одговорна да накнади наведену штету, а која је већ правноснажно обавезана да исплати новчани износ на име ове штете, због чега нема места солидарном обавезивању тужене Републике Србије.

Апелациони суд у Београду је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилно је првостепени суд, у складу са члановима 153, 154, 162 и 163 Закона о парничном поступку, одлучио о трошковима поступка, чију висину је определио сагласно одредбама Адвокатске тарифе и Таксене тарифе, важећим у време пресуђења.

На основу изложеног, применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужилац није успео у жалбеном поступку, сходно члану 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку одбијен је као неоснован његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Даница Косовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић